

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Ректор НАУ

Д.т.н., проф. Максим ЗУДЬКІЙ

“ 30 ” 09 2022 року

Витяг з протоколу № 1
наукового семінару
факультету економіки та бізнес-адміністрування
Національного авіаційного університету
від 15 вересня 2022 року

ПРИСУТНІ: декан факультету, д.е.н., проф. Смерічевський С.Ф.; кафедра економіки повітряного транспорту: зав. каф., д.е.н., проф. Ареф'єва О.В., д.е.н., доц. Пілецька С.Т., д.е.н., проф. Васиюткіна Н.В., д.е.н., доц. Вовк О.М.; кафедра бізнес-аналітики та цифрової економіки: зав. каф., д.е.н., проф. Касьянова Н.В., к.е.н., доц. Тофанчук А.Т.; кафедра маркетингу: зав. каф., д.е.н., доц. Князева Т.В.; д.е.н., доц. Полоус О.В., д.філос.н., доц. Ороховська Л.А.; кафедра фінансів, обліку та оподаткування: зав. каф., д.е.н., проф. Косова Т.Д., к.е.н., доц. Рибак О.М.; кафедра економіки та бізнес-технологій: д.е.н., проф. Міночка О.М., к.е.н., доц. Командровська О.В.; факультет транспорту, менеджменту та логістики професор кафедри логістики, д.е.н., проф. Гриценко С.І.

Запрошені: кафедра економіки повітряного транспорту к.е.н., доц Сімкова Т.О., к.е.н ст викладач Сафонік Н.П., к.е.н., доц Ковальчук А.М., кафедра економіки та бізнес-технологій к.е.н., доц Побережна З.М., здобувач к.е.н., доц. Титикало В.С.

Керівник наукового семінару – Пілецька С.Т., д.е.н., доц., професор кафедри економіки повітряного транспорту.

Секретар наукового семінару – Рибак О.М., к.е.н., доц., доцент кафедри фінансів, обліку та оподаткування.

СЛУХАЛИ :

1. Про обговорення дисертаційної роботи доцента кафедри економіки повітряного транспорту Національного авіаційного університету Титикала Володимира Сергійовича на тему: «Методологічні основи просторово-процесного управління економічним потенціалом підприємств в умовах постіндустріального розвитку», представлені на здобуття наукового ступеня доктора економічних наук за

спеціальністю 08.00.04 – економіка та управління підприємствами (за видами економічної діяльності).

Тему дисертації Титикала В.С. затверджено на засіданні вченої ради Національного авіаційного університету 12.05.2022 р., протокол №3.

Попередню експертизу дисертаційної роботи, наукових праць здобувача провели: д.е.н., проф. Касьянова Н.В.; д.е.н., доц. Пілецька С.Т., д.е.н., доц. Полоус О.В.

На науковий семінар здобувачем подано наступні документи:

1. Копії дипломів про вищу освіту.
2. Копія диплому про науковий ступінь кандидата наук.
3. Витяг з протоколу вченої ради університету про затвердження теми дисертації.
4. Копії довідок про впровадження.
5. Рецензії на дисертацію.
6. Дисертація.
7. Автореферат дисертації.
8. Оригінал та ксерокопії монографій, статей і тез, засвідчені в установленому порядку.
10. Список наукових праць за темою дисертаційної роботи.

2. Доповідь здобувача доцента кафедри економіки повітряного транспорту Національного авіаційного університету Титикала Володимира Сергійовича за матеріалами дисертаційного дослідження «Методологічні основи просторово-процесного управління економічним потенціалом підприємств в умовах постіндустріального розвитку», представленої на здобуття наукового ступеня доктора економічних наук за спеціальністю 08.00.04 – економіка та управління підприємствами (за видами економічної діяльності).

Титикало В.С. доповів про актуальність теми дослідження, мету та завдання дослідження, наукову новизну, основний зміст роботи, теоретичну та практичну цінність результатів дослідження, виклав основні висновки роботи.

3. По доповіді було задано 16 запитань, на які доповідач дав ґрунтовні відповіді.

1. Охарактеризуйте змістовне наповнення концептуальних основ формування організаційно-економічного механізму просторово-процесного управління. На консолідації яких процесів він побудований?

2. В чому полягає сутність досліджуваного поняття «просторово-процесного управління економічним потенціалом» підприємства, порівняйте із процесно-орієнтованим?

3. В чому полягає теоретико-методологічне та практичне значення розроблених методологічних положень формування цілісного уявлення про закономірності та особливості просторового розвитку економіки? Як вони обумовлюють соціальні взаємозв'язки між окремими економічними суб'єктами та функціонуванням цілісних просторових систем?

4. Які результати ви отримали використовуючи розроблену вами узагальнену

матрицю ефективності використання напрямів фінансування підприємств машинобудування?

5. Які ключові гіпотези висувалися перед початком проведення дисертаційного дослідження? Які із висунутих гіпотез виправдалися під час проведення дослідження, а які виявилися не зовсім вірними або, можливо, були спростованими?

6. Скажіть, будь-ласка, який сутнісний зміст був закладений в науково-практичному підході до діагностики нарощування економічного потенціалу підприємств, який ви розглядаєте в контексті забезпечення розвитку на постіндустріальному підґрунті та Індустрії 4.0?

7. Які методи були використані для досягнення поставлених у дисертації завдань щодо розробки та теоретичного функціонально-структурної моделі взаємозв'язку економічних інтересів підприємств та економічного потенціалу їх розвитку?

8. Уточніть, будь-ласка, теоретико-методологічне значення визначених в роботі принципів просторово-процесного управління економічного потенціалу підприємства?

9. Які особливості були використані Вами при побудові збалансованого організаційно-економічний механізму формування стратегії управління економічним потенціалом в процесі структурних перетворень?

10. Поясніть взаємозв'язок визначених просторів при управлінні і потокових процесів удосконалення економічного потенціалу підприємства в рамках запропонованого теоретико-практичного підходу до формування та удосконалення економічного потенціалу підприємств в умовах структурно-організаційних трансформацій

11. Розкрийте сутність інтегрованого підходу формування ефективного просторово-процесного управління економічним потенціалом в умовах неотехнологічного відтворення. Чим він забезпечується?

12. Уточніть чим зумовлений вибір запропонованої системи показників за якими були оцінені досліджувані підприємства в межах науково-практичного підходу до оцінювання структурної стійкості економічного потенціалу машинобудівних підприємств?

13. Чим обумовлена актуальність формування теоретико-методологічного підходу до забезпечення державного регулювання підприємств в сфері формування системи економічних знань?

14. Як можна обґрунтувати запропоновані в дисертаційній роботі стимулятори та дестимулятори державного регулювання функціонування і розвитку підприємств машинобудування? Пов'яжіть їх із просторово-процесним управлінням економічним потенціалом підприємств.

15. Що ви включаєте в процес моделювання процесів рефлексивного просторово-процесного управління складовими економічного потенціалу на підприємствах при визначенні джерела фінансування діяльності?

16. Що саме забезпечує максимальну гнучкість та адаптивність запропонованої Вами системи моніторингу просторово-процесним управлінням економічним потенціалом підприємств?

4. З характеристикою здобувача виступила зав.кафедри економіки повітряного транспорту, д.е.н., професор Ареф'єва Олена Володимирівна, яка відзначила, що під час роботи над дисертацією Володимир Сергійович зарекомендував себе як самостійний свідомий дослідник та сформований науковець. Підвищення конкурентоспроможності українських підприємств ставить перед ними принципово нові задачі в сфері розробки нової парадигма постіндустріального розвитку суспільства та просторово-процесного управління їх економічним потенціалом. Зарубіжний досвід показує, що в умовах інноватизації, технологізації та цифровізації внутрішніх та міжнародних ринків економічний потенціал стає визначальним при досягненні поставлених стратегічних та тактичних цілей діяльності підприємств. Механізми удосконалення економічного потенціалу підприємства є підґрунтям до формування просторово-процесного управління через систему інтелектуально-інноваційних компетенцій персоналу, орієнтованих на підвищення рівня конкурентоспроможності підприємств.

У цьому сенсі запропонований у дисертаційній роботі Титикала В.С. методологічний підхід щодо створення концепції просторово-процесного управління економічним потенціалом підприємства надає потрібний інструментарій для здійснення розвитку його інтеграційних властивостей, які обумовлюють вибір і просторову побудову складових економічного потенціалу як багаторівневу структуру із вкладених взаємопов'язаних і обумовлюючих елементів на підставі багаторівневого науково-методичного забезпечення.

Здобувач проводить активну наукову та викладацьку діяльність. Основні результати дисертаційної роботи знайшли своє відображення в 47 наукових працях, серед яких: 2 статі в колективних монографіях; 21 стаття в наукових фахових виданнях України, внесених до наукометричних баз даних; 1 стаття в зарубіжних виданнях, внесених до наукометричних баз даних; 3 статті в зарубіжних виданнях, внесених до міжнародних наукометричних баз даних (Scopus/Web of Science); 26 публікацій тез доповідей у збірниках за матеріалами конференцій. Загальний обсяг публікацій становить 20,04 ум.-друк. арк., з яких особисто здобувачеві належить 18,12 ум.-друк. арк.

Основні положення і висновки дисертації, які доведені до рівня методичних розробок і практичних рекомендацій на державному, регіональному рівнях та на рівні підприємств впроваджено здобувачем та отримані відповідні довідки від Київської обласної ради VIII скликання (довідка № 1366/01 від 12.09.2022); Солом'янської районної державної адміністрації в місті Києві (довідка № 108-7368 з від 12.09.2022); Державного підприємства «Український інститут інтелектуальної власності» (УКРПАТЕНТ) (довідка № 72-д від 19.10.2021); ТОВ «ДЕЛЬТА СТРОНГ» (довідка № 26.07 від 09.08.2022); ТОВ «Білоцерківський аероклуб «Пілот»» (довідка № 82.19 від 16.11.2021); «Асоціація митних брокерів України» (довідка № 13/27 від 30.08.2022); ТОВ «ПЕРСПЕКТИВА ОС» (довідка № 47/2 від

18.12.2021) Національного медичного університету ім. Богомольця (довідка № 120/3 від 07.09.2022); Національного авіаційного університету на факультеті економіки та бізнес-адміністрування (довідка №11/102 від 07.09.2022).

Представлена дисертаційна робота Титикала В.С. відповідає вимогам, які висуваються до докторських дисертацій, виконана на належному рівні, становить цілісне, завершене наукове дослідження із досягнутою метою, науковою новизною, обґрунтованими результатами й висновками, які можуть практично використовуватися органами державної влади та підприємствами за спеціальністю 08.00.04 – економіка та управління підприємствами (за видами економічної діяльності).

5. З оцінкою дисертаційної роботи Титикала В.С. виступили рецензенти:

- д.е.н., проф. Касьянова Наталія Віталіївна;
- д.е.н., доц. Пілецька Саміра Тимофіївна;
- д.е.н., доц. Полоус Ольга Вікторівна.

Розглянувши надані матеріали рецензенти дійшли висновку, що дисертація за предметом, об'єктом, метою, завданнями та висновками відповідає Переліку наукових спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти (Перелік 2015), що затверджені наказом Міністерства освіти і науки України від 06.11.2015 № 1151, тема якої була затверджена за 08.00.04 – економіка та управління підприємствами (за видами економічної діяльності). Також враховуючи пп. 7, 9 «Порядку присудження та позбавлення наукового ступеня доктора наук», затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України від 17.11.2021 р. № 1197, рецензенти рекомендували до захисту дисертацію Титикала Володимира Сергійовича за спеціальністю 08.00.04 – економіка та управління підприємствами (за видами економічної діяльності).

6. З оцінкою дисертаційної роботи в обговоренні також виступили присутні на засіданні наукового семінару: д.е.н., проф. Косова Т.Д., д.е.н., проф. Смерічевський С.Ф., д.е.н., проф. Васюткіна Н.В., д.е.н., проф. Міночкіна .О.М., д.е.н., проф. Князева Т.В., д.е.н., доц. Вовк О.М.. У виступах було висвітлено актуальність, наукову новизну, теоретичну та практичну значимість результатів дисертаційного дослідження, її сильні сторони та особливості. Зазначено, що представлена робота відповідає чинним вимогам МОН України до докторських дисертацій і може бути рекомендована до захисту в спеціалізованій вченій раді за спеціальністю 08.00.04 – економіка та управління підприємствами (за видами економічної діяльності).

Заслухавши та обговоривши доповідь Титикала Володимира Сергійовича, прийнято наступний висновок щодо дисертаційної роботи «Методологічні основи просторово-процесного управління економічним потенціалом підприємств в умовах постіндустріального розвитку».

ВИСНОВОК

Національного авіаційного університету
про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації
Титикала Володимира Сергійовича на тему:
«Методологічні основи просторово-процесного управління економічним потенціалом
підприємств в умовах постіндустріального розвитку»,
представленої на здобуття наукового ступеня доктора економічних наук
за спеціальністю 08.00.04 – економіка та управління підприємствами (за видами
економічної діяльності)

Актуальність теми. Особливості та тенденції змін постіндустріального розвитку значною мірою обумовлюють специфіку та вектори розвитку просторової структури країни, її зовнішньоекономічне становище, формують її інвестиційний імідж, впливають на рівень конкурентоспроможності національної економіки. Відповідно, вони потребують вивчення, аналізу й врахування при прийнятті управлінських рішень на всіх рівнях щодо визначення стратегічних пріоритетів соціально-економічного розвитку країни.

Формування просторово-процесного управління економічним потенціалом підприємств передбачає як кардинальну зміну традиційних підходів до даних процесів, які використовуються промисловими підприємствами України, так і вибудовування нових систем у відповідності до інтересів всіх учасників процесу розвитку. Узгодженість етапів формування стратегії управління економічним потенціалом машинобудівних підприємств досягається наявністю механізму її розробки, в який доречно включити систему організаційно-економічних методів, інструментів і прийомів, що забезпечують ефективний рух інформаційних потоків для прийняття управлінських рішень та досягнення відповідного його рівня. В практиці діяльності вітчизняних промислових підприємств досить часто виникають ситуації, які пов'язані із необхідністю прийняття управлінських рішень в сфері управління економічним потенціалом машинобудівних підприємств в умовах структурних перетворень задля підвищення їх конкурентоспроможності, що потребує розробки системи ресурсного і методичного забезпечення для передбачення динамічного розвитку. Наукова, теоретична та практична актуальність зазначених проблем зумовила вибір теми та цільову спрямованість дисертаційного дослідження.

Зв'язок роботи з науковими програмами, планами, темами. Тема дисертаційної роботи пов'язана з науково-дослідними роботами, які виконувалися у Національному авіаційному університеті, зокрема з науково-дослідною роботою кафедри економіки повітряного транспорту «Управління сталим розвитком інтеграційних процесів підприємств повітряного транспорту в міжнародному просторі» (номер державної реєстрації 0118U004287), де здобувач теоретично обґрунтував сутності та характеристики управління підприємством; «Мотиваційне управління економічними системами в умовах інтелектуально-цифровізаційної трансформації» (номер державної реєстрації 0121U113066), де здобувач удосконалив наукове підґрунтя щодо парадигми постіндустріального розвитку, яка включає цифрову, інформаційну, просторову економіку та інші.

Мета і завдання дослідження. Метою дисертаційної роботи є розроблення та наукове обґрунтування теоретико-методологічних, методичних і практичних рекомендацій щодо просторово-процесного управління економічним потенціалом підприємства в умовах постіндустріального розвитку.

Відповідно до поставленої мети в роботі було поставлено і вирішено такі завдання:

- дослідити теоретичні засади обґрунтування сутності та характеристики управління підприємством;
- систематизувати підходи до формування економічного потенціалу та чинник впливу на функціонування в умовах постіндустріального розвитку підприємства як об'єктивного підґрунтя для розвитку підприємства;
- розробити парадигму генезису теорій економіки щодо постіндустріального розвитку суспільства як основи просторового і процесно-орієнтованого управління;
- сформувати методологічний підхід щодо створення концепції просторово-процесного управління економічним потенціалом підприємства на основі розробленої моделі;
- запропонувати методологічне підґрунтя формування системи забезпечення просторово-процесного управління економічним потенціалом підприємства;
- розробити концептуальні основи формування організаційно-економічного механізму просторово-процесного управління економічного потенціалу підприємства із врахуванням функціональних особливостей економіки знань та цифровізації, економіки послуг та адаптивних змін, креативної економіки та модернізаційного оновлення;
- проаналізувати тенденції, закономірності макроекономічні передумови функціонування і розвитку підприємств машинобудування та економічні імперативи і суперечності розвитку промисловості в контексті економічних інтересів підприємств;
- визначити та продіагностувати стимулятори та дестимулятори державного регулювання функціонування і розвитку підприємств машинобудування які впливають на економічний потенціал підприємства;
- обґрунтувати функціонально-структурну модель взаємозв'язку економічних інтересів підприємств та економічного потенціалу їх розвитку на підставі доведеної необхідності їх врахування при визначенні складових економічного потенціалу підприємств;
- розглянути процес еволюції сутності та характеристики просторово-процесного управління економічним потенціалом підприємств із врахуванням генезису концептуальних поглядів щодо процесного управління підприємства;
- дослідити процеси, передумови та протиріччя просторово-процесного управління в постіндустріальному суспільстві та виробити теоретичні підходи в даному контексті як основи забезпечення розвитку;
- визначити структури економічного потенціалу та чинників впливу на функціонування та розвиток промислового підприємства в просторово-процесного управлінні підприємством на основі формування ключових принципів постіндустріального розвитку;
- сформувати концептуальні основи формування організаційно-економічного механізму просторово-процесного управління який побудовано на основах

консолідації процесів, передумов та протиріч розроблення теоретичних та інструментальних засад формування організаційно-економічного механізму;

- запропонувати теоретико-методичний підхід до обґрунтування пріоритетів та інструменти забезпечення використання економічного потенціалу підприємств на підставі оцінювання структурної стійкості економічного потенціалу машинобудівних підприємств;

- удосконалити науково-практичний підхід до оцінювання структурної стійкості економічного потенціалу машинобудівних підприємств та науково-методичний підхід до формування просторового позиціонування підприємств в умовах постіндустріального оновлення на підставі запропонованої матриці;

- розробити інтегрований підхід формування ефективного просторово-процесного управління економічним потенціалом в умовах неотехнологічного відтворення;

- запропонувати збалансований механізм формування стратегії машинобудівного підприємства в умовах трансформацій та просторово-процесного управління в умовах неоіндустріального розвитку;

- сформувати підхід до моделювання процесів рефлексивного просторово-процесного управління складовими економічного потенціалу на підприємствах при визначенні джерела фінансування діяльності.

Об'єктом дослідження є процеси просторово-процесного управління економічним потенціалом підприємства.

Предметом дослідження є сукупність теоретичних засад, методологічного підґрунтя, методичних підходів і науково-практичних рекомендацій щодо просторово-процесного управління економічним потенціалом підприємства в умовах постіндустріального розвитку.

Методи дослідження. Науково-теоретичну і методологічну основу дослідження становили наступні методи: *абстрактно-логічний* – для обґрунтування теоретичних основ формування просторово-процесного управління підприємств; *методи системного, теоретичного та ретроспективного аналізу* – при узагальненні і систематизації наукових досліджень складових і етапів постіндустріального розвитку; *аналізу та синтезу* – для встановлення передумов і особливостей формування просторово-процесного управління економічним потенціалом підприємства; *економічного та статистичного аналізу* – при виявленні та узагальненні сучасних тенденцій та економічних проблем економіки України як основи джерел розвитку підприємств; порівняння та систематизації – для виявлення основних сучасних тенденцій управління випереджуючим розвитком економічного потенціалу підприємств; *економічного, системного та порівняльного аналізу* – для формування теоретичних гіпотез; *дедукції* – для виокремлення окремих факторів, що впливають на управління економічним потенціалом і при виокремленні окремих складових економічного потенціалу; *узагальнення та синтезу* – для формування наукового підходу щодо управління випереджуючим розвитком потенціалу підприємств; *групування і системного аналізу* – при обґрунтуванні взаємозв'язків між складовими економічного потенціалу та інтересів машинобудівних підприємств; загального й особливого – при дослідженні існуючих підходів до визначення складових економічного потенціалу промислових підприємств; *кластеризації* (із

попереднім використанням принципу Парето) – для об'єднання підприємств в кластери за рівнем обґрунтованих показників; *експертних методів* для визначення основних тенденцій економічного потенціалу; головних компонент в кореляційно-регресійному аналізі для формування інтегрального показника економічного потенціалу в умовах структурно-організаційних трансформацій; *екстраполяції* – для розробки регресійних моделей; *графічного аналізу* – для наглядного відображення отриманих результатів дослідження

Інформаційну базу дослідження становили вітчизняні та зарубіжні наукові публікації, офіційні статистичні матеріали, законодавчі та нормативні акти державного та міжнародного значення, дослідження міжнародних організацій, компаній та рейтингових агентств, дані бухгалтерської звітності підприємств України.

Наукова новизна одержаних результатів полягає в обґрунтуванні теоретико-методичних і методологічних основ просторово-процесного управління економічним потенціалом підприємства в умовах постіндустріального розвитку, в тому числі:

вперше: сформовано методологічний підхід щодо створення концепції просторово-процесного управління економічним потенціалом підприємства, що дозволить розвивати його інтеграційні властивості, які обумовлюють вибір і просторову побудову складових економічного потенціалу як багаторівневу структуру із вкладених взаємопов'язаних і обумовлюючих елементів на підставі багаторівневого науково-методичного забезпечення, що створюють необхідний простір для визначення напряму підвищення ефективності функціонування підприємства відповідно до стратегічних перспектив на ринку, наявної конкурентної позиції, визначених функціональних стратегій, комплексності підходу до інтелектуалізації управління, здійснювати адаптаційні процеси в умовах постіндустріального розвитку;

розроблено концептуальні основи формування організаційно-економічного механізму просторово-процесного управління який побудовано на основах консолідації процесів, передумов та протиріч розроблення теоретичних та інструментальних засад формування організаційно-економічного механізму, який включає концептуальну модель просторово-процесного управління економічним потенціалом підприємства, яка складається з мети, цілей, методів, визначених взаємозв'язків складових, функцій та об'єктів управління; характеристиках, які обумовлені впливом зовнішнього та внутрішнього середовищ, з урахуванням відповідної ієрархії і завданнями просторово-процесного управління, яке ґрунтується на загальних принципах та специфічних принципах;

сформовано парадигма постіндустріального розвитку суспільства задля формування тріади: економічний потенціал підприємства, просторово-процесне управління, тип економіки на підставі трансформації і контекстної залежності теорій економіки яка спирається на генезисі теорій економіки, на потребі в інтелектуалізації суспільного оновлення, технології реалізації економічних інтересів, зміни наповнення стратегічних і соціальних детермінант, а також на генезі теорії управління і концепції формування організаційно-економічного механізму просторово-процесного управління через раціоналізацію просторів прийняття управлінських рішень, що базується на сучасних тенденціях побудови нових платформ щодо основних напрямів

розвитку, проблемній орієнтації та властивостях економічного потенціалу підприємства;

розроблено методологічні положення формування цілісного уявлення про закономірності та особливості просторового розвитку економіки на засадах процесів постіндустріального розвитку як осередків координації і акумуляції економічних і соціальних взаємозв'язків між окремими економічними суб'єктами та функціонування цілісних просторових систем, що базуються на об'єктивній основі визначення сутності науки як суперечливого напрямку позитивного або негативного впливу на соціально-економічне середовище в аспекті використання креативних методів та методологічних парадигм в наукових дослідженнях, що є підґрунтям до формування просторово-процесного управління через системи і механізми удосконалення економічного потенціалу підприємства інтелектуально-інноваційних компетенцій персоналу, орієнтованих на підвищення рівня конкурентоспроможності підприємств;

удосконалено:

функціонально-структурну модель взаємозв'язку економічних інтересів підприємств та економічного потенціалу їх розвитку на підставі доведеної необхідності їх врахування при визначенні складових економічного потенціалу підприємств, що, на відміну від існуючих, ґрунтується на проведеному аналізі сучасних підходів до визначення складових економічного потенціалу підприємств, а саме функціонального, ресурсного та змішаного. Виділено детермінанти формування складових економічного потенціалу промислових підприємств, які визначають необхідність виділення окремих складових у межах досліджень економічного потенціалу машинобудівних підприємств, що дозволило виокремити складові економічного потенціалу підприємств з урахуванням економічних інтересів в умовах становлення просторової економіки до яких віднесено: реструктуризаційно-модернізаційну, інновітивно-інтелектуальну, компетентісно-функціональну, ринково-відтворювальну, на підставі яких визначено основні напрями управління економічним потенціалом для досягнення максимального ефекту діяльності підприємства в умовах інновіту та становлення просторової економіки.

теоретико-методологічний підхід до забезпечення державного регулювання підприємств в сфері формування системи економічних знань щодо функціонування просторової економіки з позиції виникнення, формування, реалізації, узгодження та балансування економічних інтересів, який, на відміну від існуючих, включає обґрунтований взаємозв'язок економічних інтересів і потреб як підприємства, так і держави, які можливо забезпечити через інструменти державного регулювання в період трансформацій та неоіндустріалізації, економічних інтересів держави та підприємств доцільно розглядати через стимулятори та дестимулятори державного регулювання функціонування і розвитку підприємств машинобудування у таких напрямках: податкове регулювання, грошово-кредитне регулювання, бюджетне регулювання, інвестиційне регулювання, соціальне регулювання, інноваційно-технічне регулювання, безпекове регулювання.

науково-методичний підхід до формування просторового позиціонування підприємств в умовах постіндустріального оновлення, який включає розроблені і функціонально насичені етапи на підставі яких сформовано розуміння поточного

стану і тенденцій у розвитку підприємства; виділено проблеми, що стоять перед підприємством; запропоновано управлінські рішення для забезпечення належного рівня економічного потенціалу підприємства; дозволяє порівнювати підприємства між собою що, на відміну від існуючих, органічно поєднало аналіз економічного потенціалу підприємства через комплексну оцінку, так і приватні оцінки складових економічного потенціалу підприємства, що дозволить приймати управлінські рішення щодо підвищення економічного потенціалу шляхом розробки стратегії управління економічним потенціалом в процесі структурно-організаційних та адаптивно-гармонізаційних трансформацій підприємства та застосовувати запропоновані інструменти стратегічного управління економічним потенціалом;

інтегрований підхід формування ефективного просторово-процесного управління економічним потенціалом в умовах неотехнологічного відтворення який, на відміну від існуючих, ґрунтується на забезпеченні дієвості просторово-процесного управління підприємства, складових комплексного підходу формування можливостей економічного потенціалу підприємства в інтеграційному процесі, схемі розробки моделі просторово-процесного управління економічним потенціалом підприємства, визначених етапах його побудови. Розроблені елементи як єдине ціле дозволяють за потреби впливати на зовнішній та внутрішній простори, обирати необхідні елементи економічного потенціалу і інтегрувати їх задля оптимізації використання ресурсів, забезпечення здійснення управлінських інновацій, розвиток здатностей змінювати складові при стратегізації;

дістало подальшого розвитку:

категоріальний базис в сфері просторово-процесного управління економічного потенціалу підприємства через уточнення визначення просторово-процесного управління як виду згармонізованого впливу на економічну діяльність та систему ресурсного забезпечення взаємодії між елементами створення продуктів, яка, на відміну від існуючого теоретичного інструментарію, передбачає впровадження в науковий обіг таких понять як «просторово-орієнтоване», «просторовий» та «трансформація», які в повній мірі здатні охарактеризувати кінцевий результат від оновлення в умовах постіндустріального розвитку та використання складових економічного потенціалу у процесі структурно-організаційних та адаптивно-гармонізаційних трансформацій та деталізувати розуміння важливості інтелектуалізації економічного потенціалу підприємства поряд із уточненням об'єкта і предмета теорії – просторово-процесного управління;

науково-практичний підхід до діагностики нарощування економічного потенціалу підприємств в контексті забезпечення розвитку на постіндустріальному підґрунті та Індустрії 4.0, в якому, на відміну від існуючих, розширено дослідницький інструментарій щодо проведеного визначення чинників впливу на нарощування економічного потенціалу підприємств машинобудування шляхом поглибленого аналізу тенденцій розвитку галузі., дослідження макроекономічних передумов управління економічним потенціалом промислових підприємств, що дозволить враховувати стан економічного середовища та визначати перспективи розвитку промислових підприємств у найближчому майбутньому, оскільки промислові підприємства (в тому числі й підприємства машинобудування) належать до

виробництв із довгим операційним циклом, що дозволило врахувати складові фінансового потенціалу;

теоретико-практичний підхід до формування та удосконалення економічного потенціалу підприємств в умовах структурно-організаційних трансформацій, що на відміну від існуючих, складається з алгоритму теоретико-методичного підходу щодо формування та оцінки економічного потенціалу підприємств в процесі структурно-організаційних трансформацій та моделі кореляційної залежності інтегрального показника економічного потенціалу від показників реструктуризаційно-модернізаційної, ринково-відтворювальної, компетентнісно-функціональної та інновітивно-інтелектуальної складових економічного потенціалу машинобудівних підприємств в умовах структурно-організаційних трансформацій, адаптаціями до них через моніторинг його стану та резервів. оцінювання економічного потенціалу підприємств: експертних методів для визначення основних тенденцій економічного потенціалу; головних компонент в кореляційно-регресійному аналізі для формування інтегрального показника економічного потенціалу підприємства та запропоновано шляхи їх вирішення;

збалансований організаційно-економічний механізм формування стратегії управління економічним потенціалом в процесі структурних перетворень, який, на відміну від існуючих, через узгодженість етапів формування стратегії управління економічним потенціалом машинобудівних підприємств досягається наявністю механізму її розробки, під яким слід розуміти систему організаційно-економічних методів, інструментів і прийомів, ієрархії цілей з їх змістовним наповненням, системі загальних принципів та розробленої матриці взаємозв'язку просторів за рівнями економічного потенціалу підприємства та форми фінансування, які в цілому, забезпечують ефективний рух інформаційних потоків для прийняття управлінських рішень та досягнення відповідного рівня економічного потенціалу машинобудівних підприємств в умовах постіндустріального розвитку.

Обґрунтованість і достовірність наукових положень, висновків і рекомендацій. Достовірність наукових положень, висновків і рекомендацій, викладених у дисертаційній роботі, обумовлені тим, що вони базуються на використанні діалектичного методу наукового пізнання, використанні праць провідних українських та зарубіжних науковців щодо теорії управління, основ постіндустріального розвитку, дослідження просторовості управління підприємством, процесного підходу до економічного потенціалу, законодавчих положень, нормативно-правових актів, документів міжнародних інституцій, результатів власних досліджень автора. Наукові положення, висновки та пропозиції, які викладені в дисертації, теоретично обґрунтовані. Вірогідність наукових досліджень підтверджується висвітленням їх результатів у відкритих публікаціях у фахових виданнях та оприлюдненням в доповідях на науково-практичних конференціях.

Наукове значення роботи. Запропоновані наукові підходи доповнюють основні положення в сфері логістичного управління інтелектуалізацією людського капіталу підприємств; сформовано методологічний підхід щодо створення концепції просторово-процесного управління економічним потенціалом підприємства; розроблено концептуальні основи формування організаційно-економічного механізму просторово-процесного управління; сформовано парадигма постіндустріального

розвитку суспільства Обґрунтовані розроблено методологічні положення формування цілісного уявлення про закономірності та особливості просторового розвитку економіки на засадах процесів постіндустріального розвитку як осередків координації і акумуляції економічних і соціальних взаємозв'язків між окремими економічними суб'єктами та функціонування цілісних просторових систем.

Практичне значення одержаних результатів полягає в тому, що основні положення і висновки, наведені в дисертації, доведено до рівня методичних розробок і практичних рекомендацій, впровадження яких сприятиме реалізації запропонованих підходів до просторово-процесного управління економічного потенціалу підприємства. Отримані наукові результати впроваджено на державному, регіональному рівнях та на рівні підприємств:

на регіональному рівні: Київська обласна рада VIII скликання (довідка № 1366/01 від 12.09.2022) - практичне застосування запропонованого автором теоретико-практичний підхід до забезпечення державного регулювання підприємств в сфері формування системи економічних знань щодо функціонування просторової економіки з позиції виникнення, формування, реалізації, узгодження та балансування економічних інтересів зацікавлених сторін. Запропонований в дисертаційній роботі підхід до гармонізації інтересів і ресурсів підприємств машинобудування Київської області являється об'єктивно обґрунтованим для даного територіального утворення на теперішній час. Рекомендації автора були використані при розробці Стратегії розвитку Київської області на термін з 2021 по 2027 роки та Плану заходів з реалізації у 2021-2023 роках Стратегії розвитку Київської області на термін з 2021 по 2027 роки; *Солом'янська районна державна адміністрація в місті Києві (довідка № 108-7368 з від 12.09.2022)* – розроблена автором платформа постіндустріального розвитку створюють підґрунтя для впровадження переваг економіки знань, інформаційної і поведінкової економік. Результати проведеного дослідження використовуються в системі економічних відносин, які виникають як між господарськими суб'єктами з приводу отримання максимально можливого виробничого результату при найбільш ефективному співвідношенні та використанні наявних ресурсів, так і між органами влади за відповідними рівнями і підприємствами.

на рівні підприємств: у діяльності Державного підприємства «Український інститут інтелектуальної власності» (УКРПАТЕНТ) (довідка № 72-д від 19.10.2021) - формування системи процесно-орієнтованого управління економічним потенціалом підприємств в умовах інноваційно-цифровізованого розвитку економіки мають практичну цінність та дозволяють оптимізувати стратегії розвитку для підвищення ефективності господарської діяльності підприємства. Для діяльності підприємств машинобудівної галузі практичного значення набувають авторські напрацювання щодо просторово-процесного підходу до виділення складових економічного потенціалу підприємства, який дозволяє врахувати сучасні умови розвитку господарських структур та визначати цільові напрями та необхідні інструменти на відповідний напрям економічного потенціалу та розвитку підприємства, *ТОВ «ДЕЛЬТА СТРОНГ» (довідка № 26.07 від 09.08.2022)* - теоретико-методичного підходу до формування та удосконалення економічного потенціалу підприємства в умовах структурно-організаційних трансформацій. Запропонований методичний підхід, дозволяє оперувати значним масивом різних за обсягами даних та визначати

структурно-організаційні взаємозв'язки між показниками, що обумовлюють локальні складові економічного потенціалу та його забезпечення. В основі даного підходу лежить метод кластеризації, застосування якого забезпечує формування кластерів із подібними економічними інтересами, можливими напрямками проведення діагностики на підставі запропонованого теоретико-практичного підходу, класифікації та економічної ідентифікації спільної соціально-відповідальної діяльності за напрямками постіндустріальних змін і трансформацій, які впливають на економічний потенціал; *ТОВ «Білоцерківський аероклуб «Пілот»»* (довідка № 82.19 від 16.11.2021) - методологічний підхід щодо формування процесно-просторового управління економічним потенціалом на основі розробленої моделі, що дозволяє відображати складне і багатопланове поняття «економічний потенціал», показати необхідність його дослідження з багатьох напрямків і на різних рівнях ієрархії; побудувати систему показників оцінки економічного потенціалу підприємств і можливість аналізувати його структурні елементи, а також отримати економетричні прогностичні моделі сценаріїв розвитку економічного потенціалу підприємства; *«Асоціація митних брокерів України»* (довідка № 13/27 від 30.08.2022) - методично-практичний підхід, дозволяє оперувати значним масивом різних за обсягами даних та визначати структурно-організаційні взаємозв'язки між показниками, що обумовлюють локальні складові економічного потенціалу та його забезпечення. До того ж діагностування та аналіз економічного потенціалу підприємства як необхідної умови обґрунтування структурно-організаційних трансформацій, то він сприяє протидії загрозливих підприємству зовнішнім і внутрішнім чинникам дозволяє забезпечити збалансовані темпи перманентного зростання в період постіндустріального сценарію; *ТОВ «ПЕРСПЕКТИВА ОС»* (довідка № 47/2 від 18.12.2021) - виділення детермінант формування складових економічного потенціалу промислових підприємств, які визначають необхідність виділення окремих складових у межах досліджень економічного потенціалу машинобудівних підприємств дозволяє вчасно адаптовуватись до змін зовнішнього середовища. Виокремлено складові економічного потенціалу підприємств з урахуванням економічних інтересів: реструктуризаційно-модернізаційну, інновітивно-інтелектуальну, компетентісно-функціональну, ринково-відтворювальну сприятимуть прийняттю управлінських рішень впровадженню переваг просторової економіки. Виділення саме таких складових дозволяє визначити основні напрями управління економічним потенціалом для досягнення максимального ефекту діяльності підприємства в умовах інновітунгу та становлення просторової економіки; *Національний медичний університет ім. Богомольця* (довідка № 120/3 від 07.09.2022) - впроваджені у практику виробничої діяльності, що дозволило провести деякі зміни щодо підвищення економічного потенціалу шляхом розробки стратегії управління економічним потенціалом в процесі структурно-організаційних та адаптивно-гармонізаційних трансформацій підприємства. Запропоновані різні інструменти стратегічного управління економічним потенціалом, які базуються на принципах адаптивності, гнучкості та кластеризації підприємств однієї галузі та інновітунгового управління, сприяли посиленню конкурентних переваг підприємства. Надані пропозиції щодо формування просторово-процесного управління економічним

потенціалом дало можливість прийняти важливі рішення щодо розробки стратегічного плану підприємства.

Запропоновані автором наукові положення та практичні рекомендації використовуються в *Національному авіаційному університеті* на факультеті економіки та бізнес-адміністрування при підготовці фахівців освітніх ступенів «Бакалавр» та «Магістр» спеціальності 051 «Економіка» для навчально-методичного забезпечення при викладанні дисциплін «Економіка і організація інноваційної діяльності», «Основи управління ресурсними потоками», «Потенціал і розвиток підприємства», «Стратегічне управління та інноваційний розвиток підприємства», «Вартісно-орієнтовне управління підприємством», «Економіка підприємства» (довідка №11/102 від 07.09.2022).

Особистий внесок здобувача. Дисертаційна робота є самостійно виконаною науковою працею, в якій викладено авторські розробки теоретичних, науково-методичних та практичних положень щодо просторово-процесного управління економічним потенціалом підприємств в умовах постіндустріального розвитку та розробки концептуальних підходів до формування систем забезпечення прийняття управлінських рішень, ефективності діяльності підприємства. Наукові положення, висновки і рекомендації, які виносяться на захист, одержані автором особисто. З наукових праць, які опубліковані у співавторстві, в дисертації використані лише ті ідеї та положення, які є результатом власних досліджень здобувача. Особистий внесок автора в працях у співавторстві конкретизовано в списку опублікованих праць:

1. Ареф'єва О.В., Титикало В. С., Ігуменцев О.В. Економічні передумови розвитку підприємств на засадах циклової економіки. *Інноваційні платформи управління економічними процесами в умовах цифровізації економіки*: колективна монографія за ред. д.е.н., проф. Прохорової В. В. Х.: Видавництво Іванченка І. С., 2020. С. 77-84. (0,58 др. арк. особисто автору – 0,2 д.а.: особливості здійснення розвитку підприємств на засадах циклової економіки).
2. Tytykalo V. Process management of enterprise development in the context of economic potential improvement. *Economics, management and administration in the coordinates of sustainable development*. Riga; Latvia; «Baltija Publishing», 2021. pp. 635–648. DOI: <https://doi.org/10.30525/978-9934-26-157-2> (0,63 др. арк.).
3. Tytykalo V. Modernization of corporate management as a determinant of economic potential development. *Journal of Corporate Responsibility and Leadership*. 2020. Vol. 7, No 4, Art. 4. pp.59–73.. doi: <http://dx.doi.org/10.12775/JCRL.2020.015> (0,57 др. арк.).
4. Kuzior A, Arefieva O, Kovalchuk A, Brozek P and Tytykalo V. (2022) Strategic Guidelines for the Intellectualization of Human Capital in the Context of Innovative Transformation. *Sustainability*, Vol.14, 11937. Включено до міжнародної наукометричної бази Scopus. (Особистий внесок автора: інноваційні аспекти інтелектуалізації людського капіталу).
5. Karpenko, O., Bonyar, S., Tytykalo, V., Belianska, Y., and Savchenko, S. (2021) The Mechanism of the Investment Resources Involvement in Order to Introduce Innovations at Enterprises in the Conditions of Digitalization. *International Journal of Computer Science and Network Security*, Vol.21. No.11. pp. 81–88. Включено до

- міжнародної наукометричної бази Scopus.
<https://doi.org/10.22937/IJCSNS.2021.21.11.11> (0,58 др. арк. особисто автору – 0,2 д.а.: функції механізму залучення інвестиційних ресурсів в умовах цифровізації).
6. Yaremovich, P., Mykhailenko, D., Smerichevska, S., Andrushkevych, Z. Tytykalo, V. (2021) Formation of the scientific paradigm of the transformation of potentialforming space and logistics platforms of the regional economy. *International Journal of Computer Science and Network Security*, Vol.21. №10. pp. 288–294. Включено до міжнародної наукометричної бази Scopus.
<https://doi.org/10.22937/IJCSNS.2021.21.10.41>. (0,56 др. арк. особисто автору – 0,2 д.а.: елементи просторово-логістичних платформ регіональної економіки).
7. Титикало В.С. Концептуальний підхід до оцінювання передумов впровадження інноваційних трансформацій на підприємстві. *Вісник Київського національного університету технологій та дизайну. Серія : Економічні науки*. 2018. № 5. С. 120–129. DOI: 10.30857/2413-0117.2018.5.12 (0,72 др. арк.)
8. Титикало В.С. Методологічні положення процесно-орієнтованого управління підприємством. *Адаптивне управління: теорія і практика. Серія «Економіка»*. 2018. № 5 (10). <https://orcid.org/0000-0001-9461-5521> (0,59 др. арк.)
9. Титикало В.С. Сутність та характеристики процесно-орієнтованого управління економічним потенціалом підприємств. *Вісник Київського національного університету технологій та дизайну. Серія : Економічні науки*. 2020. № 1. С. 93–107. http://nbuv.gov.ua/UJRN/vknutden_2020_1_11. (0,61 др. арк.)
10. Титикало В.С. Процесно-орієнтоване управління розвитком економічного потенціалу підприємства під час змін. *Економіка і управління*. 2020. № 2. С. 37-44. http://nbuv.gov.ua/UJRN/econupr_2020_2_7. (0,54 др. арк.)
11. Титикало В.С. Методологічний підхід до створення концепції процесно-орієнтованого управління економічним потенціалом підприємства. *Бізнес Інформ*. 2020. №12. С. 430–439. <https://doi.org/10.32983/2222-4459-2020-12-430-439> (0,68 др. арк.)
12. Титикало В.С. Концептуальні основи формування організаційно-економічного механізму процесно-орієнтованого управління. *Бізнес Інформ*. 2020. №10. С. 361–369. <https://doi.org/10.32983/2222-4459-2020-10-361-369> (0,52 др. арк.)
13. Титикало В.С. Сучасні тенденції модернізаційних змін розвитку промислових підприємств в інноваційних умовах господарювання. *Регіональна економіка та управління*. 2021. № 2 (32). С. 100-106. <http://siec.zp.ua/index.php/ua/arkhiv-zbirnikiv-dopovidej-z> (0,58 др. арк.)
14. Титикало В.С. Стимулятори та дестимулятори державного регулювання, функціонування і розвитку підприємств машинобудування. *Економічний вісник Дніпровської політехніки*. 2021. № 1. С. 198-209. <https://doi.org/10.33271/ebdut/73.198> (0,83 др. арк.)
15. Титикало В.С. Детермінанти державного регулювання економічних інтересів підприємств. *Бізнес-інформ*. 2021. № 5. С. 96-102. <https://doi.org/10.32983/2222-4459-2021-5-96-102> (0,53 др. арк.)
16. Титикало В.С. Чинники впливу на нарощування економічного потенціалу підприємств машинобудування. *Науковий вісник Міжнародного гуманітарного*

- університету. Серія: «Економіка і менеджмент». 2021. № 49. С. 39-49. <https://doi.org/10.32841/2413-2675/2021-49-5> (0,77 др. арк.).
17. Титикало В.С. Макроекономічні передумови формування та розвитку економічного потенціалу підприємств машинобудування. *Проблеми системного підходу в економіці*. 2021. № 2 (82). С. 120-127. <https://doi.org/10.32782/2520-2200/2021-2-17> (0,68 др. арк.).
  18. Титикало В.С. Складові економічного потенціалу підприємств машинобудування в системі змінно-адаптивних економічних інтересів. *Економічний вісник Дніпровської політехніки*. 2021. № 2. С. 179-187. <https://doi.org/10.33271/ebdut/74.179> (0,73 др. арк.).
  19. Титикало В.С. Теоретико-методичний підхід до формування та удосконалення економічного потенціалу підприємств в умовах структурно-організаційних трансформацій. *Економічний вісник Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут»*. 2021. Випуск 19. С. 99-106. <https://doi.org/10.20535/2307-5651.19.2021.247175> (0,72 др. арк.).
  20. Ареф'єва О.В. Титикало В.С. Концептуальний підхід до управління випереджаючим розвитком інноваційного потенціалу підприємств. *Економічний вісник Дніпровської політехніки*. 2021. № 3 (75). С. 145–154. <https://doi.org/10.33271/ebdut/75.145> (0,71 др. арк., особисто автору – 0,43 д.а.: система забезпечення управління випереджаючим розвитком інноваційного потенціалу підприємств).
  21. Титикало В.С. Парадигма основних напрямів процесно-орієнтованого управління в постіндустріальному суспільстві. *Адаптивне управління: теорія і практика. Серія «Економіка»*. 2021. № 12 (24). [https://doi.org/10.33296/2707-0654-12\(24\)-15](https://doi.org/10.33296/2707-0654-12(24)-15). (0,68 др. арк.).
  22. Титикало В.С. Науково-практичний підхід до реалізації рефлексивного просторово-процесного управління складовими економічного потенціалу на підприємствах. *Бізнес Інформ*. 2022. № 5. С. 108-118. <https://doi.org/10.32983/2222-4459-2022-5-108-118> . (0,85 др. арк.).
  23. Ареф'єва О.В., Титикало В.С. Збалансований механізм формування стратегії машинобудівного підприємства в умовах трансформацій при просторово-процесному управлінні. *Адаптивне управління: теорія і практика. Серія «Економіка»*. 2022. № 13 (26).. [https://doi.org/10.33296/2707-0654-13\(26\)-10](https://doi.org/10.33296/2707-0654-13(26)-10). (0,67 др. арк. особисто автору – 0,41 д.а.: складові збалансованого механізму формування стратегії машинобудівного підприємства та обґрунтовані специфічні умови трансформацій при просторово-процесному управлінні)
  24. Титикало В.С. Теоретичні засади та еволюція основ управління підприємством. *Економічний вісник Дніпровської політехніки*. 2022. № 1 (77). С. 187-194. <https://doi.org/10.33271/ebdut/77.187> (0,61 др. арк.)
  25. Титикало В.С. Інтегрований підхід до формування ефективного просторово-процесного управління економічним потенціалом в умовах неотехнологічного відтворення. *Проблеми економіки*. 2022. №2. С. 117–123. <https://doi.org/10.32983/2222-0712-2022-2-117-123> (0,71 др. арк.)
  26. Титикало В.С., Ареф'єва О.В. Моніторинг в системі просторово-процесного управління економічним потенціалом підприємства. *Економічний вісник*

Дніпровської політехніки. 2022. № 2. С. 69–77. (0,74 др. арк. особисто автору – 0,42 д.а.: складові та обґрунтовані етапи моніторингу в системі просторово-процесного управління економічним потенціалом підприємства).

27. Титикало В.С. Методологічне підґрунтя формування системи забезпечення просторово-процесного управління економічним потенціалом підприємства. *Бізнес Інформ*. 2022. № 6. С. 143-151. <https://doi.org/10.32983/2222-4459-2022-6-143-151> (0,72 др. арк.)

Апробація результатів дисертації. Основні положення, висновки та рекомендації дисертації доповідались і отримали схвалення на міжнародних і всеукраїнських науково-практичних конференціях та семінарах: «Актуальні проблеми соціально-економічних систем в умовах трансформаційної економіки» (Дніпро, 2018, 2019, 2020, 2021); «Сучасні підходи до креативного управління економічними процесами» (Київ, 2019 р.); Сучасний стан та перспективи розвитку економіки, обліку, менеджменту, фінансів та права (Полтава, 2019 р.); «Economic and business administration development: scientific currencies and solutions» (Київ, 2020 р.); «Розвиток наукової думки постіндустріального суспільства: сучасний дискурс» (Миколаїв, 2020 р.); «Модернізація економіки: теоретичні засади та практика реалізації» (Запоріжжя, 2021 р.); «Фінанси та підприємництво: стан, проблеми та перспективи змін у кризовій економіці» (Запоріжжя, 2021); «Міжнародна транспортна інфраструктура, індустріальні центри та корпоративна політика» (Харків, 2021 р.); «The modern trends in the development of business social responsibility: V International scientific conference» (Riga, Latvia, 2021 r.); «Формування конкурентоспроможності національної економіки: трансформації в умовах розвитку інновацій» (Запоріжжя, 2021 р.); «Економіка сьогодення в контексті глобальних змін суспільства» (Запоріжжя, 2021 р.); «Розвиток економіки та бізнес-адміністрування: наукові течії та рішення» (Київ, 2021 р.); «Modern scientific research: achievements, innovations and development prospects» (Berlin, Germany, 2021 r.); «Rozwój społeczny wobec wartości etyka-technika-społeczeństwo» (Zabrze, Poland, 2021 r.); «Наукові дослідження в сучасному світі економіки: матеріали науково-практичної конференції» (Дніпро, 2022 р.); «Сучасні підходи до креативного управління економічними процесами» (Київ, 2022 р.); «Розвиток економіки та бізнес-адміністрування: наукові течії та рішення» (Київ, 2022 р.).

Публікації. Основні положення дисертації висвітлені у 47 основних наукових роботах. Загальний обсяг, що належить особисто автору, становить 18,12 друк. арк., серед яких: 2 статі в колективних монографіях (особисто автору належить 0,83 друк. арк.); 25 статей з них: 21 – у наукових фахових виданнях України, внесених до наукометричних баз даних; (особисто автору належить 13,93 друк. арк.), 1 – у наукових виданнях, що зареєстровані у міжнародних наукометричних базах даних (особисто автору належить 0,57 друк. арк.); 3 статті у зарубіжних виданнях, внесених до міжнародних наукометричних баз даних (Scopus/Web of Science); 20 - у виданнях апробаційного характеру (особисто автору належить 2.79 друк. арк.). Загальний обсяг публікацій становить 20,04 ум.-друк. арк., з яких особисто здобувачеві належить 18,12 ум.-друк. арк.

Структура дисертації. Дисертаційна робота Титикала Володимира Сергійовича на тему: «Методологічні основи просторово-процесного управління

економічним потенціалом підприємств в умовах постіндустріального розвитку», написана українською мовою, стиль викладення матеріалів в роботі, наукових положень, висновків і рекомендацій забезпечує доступність їх сприйняття і відповідає логіці здійсненого автором наукового дослідження. Структура дисертації за логічним змістом, мовою та стилем викладення відповідає вимогам МОН України.

Відповідність дисертації паспорту спеціальності, за якою вона представлена до захисту, 08.00.04 – економіка та управління підприємствами (за видами економічної діяльності):

- підприємство як суб'єкт господарювання;
- виробничо-господарська діяльність підприємства.
- інвестиційна й інноваційна діяльність підприємства.
- економічні проблеми та механізми ресурсо- та енергозбереження й інтенсифікації виробництва.
- фінансово-економічні результати діяльності підприємства: конкурентоспроможність підприємства на внутрішньому ринку; реструктуризація та санація підприємства; банкрутство та ліквідація підприємства.
- управління виробничо-господарською діяльністю підприємства (менеджмент).
- функції та технологія управління підприємством (менеджмент).
- види планування: стратегічне, тактичне планування й оперативно-календарне планування, бізнес-планування.
- контролювання, моніторинг і діагностика діяльності підприємств.
- принципи та методи управління підприємством (менеджменту).
- інформації та комунікації в управлінні підприємством.
- ефективність управління персоналом на підприємстві.
- прогнозування перспектив технологічного оновлення підприємств з урахуванням загальних тенденцій науково-технічного й інноваційного розвитку.

Науковий семінар ухвалив:

1. Дисертаційна робота Титикала Володимира Сергійовича на тему "Методологічні основи просторово-процесного управління економічним потенціалом підприємств в умовах постіндустріального розвитку", є завершеною науковою працею, у якій розв'язано конкретна наукова проблема щодо наукового обґрунтування теоретико-методологічних, методичних і практичних рекомендацій щодо просторово-процесного управління економічним потенціалом підприємств в умовах постіндустріального розвитку.

2. За темою дисертації опубліковано 47 наукових публікацій, які повністю висвітлюють основні результати дослідження Титикала Володимира Сергійовича, з них 2 – розділи в колективних монографіях, 25 – статей (з них 22 – у наукових фахових виданнях України, що входять до міжнародних наукометричних баз та зарубіжних виданнях, 3 – у наукових виданнях, що зареєстровані у міжнародних наукометричних базах), 20 – в інших виданнях.

3. Дисертаційна робота Титикала Володимира Сергійовича на тему «Методологічні основи просторово-процесного управління економічним потенціалом підприємств в умовах постіндустріального розвитку», відповідає паспорту спеціальності 08.00.04 – економіка та управління підприємствами (за видами

економічної діяльності), пп. 7, 9 «Порядку присудження та позбавлення наукового ступеня доктора наук», затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України від 17.11.2021 р. № 1197.

4. З урахуванням наукової зрілості та професійних якостей Титикала Володимира Сергійовича дисертаційну роботу на тему: «Методологічні основи просторово-процесного управління економічним потенціалом підприємств в умовах постіндустріального розвитку», що подана на здобуття наукового ступеня доктора економічних наук за спеціальністю 08.00.04 – економіка та управління підприємствами (за видами економічної діяльності), рекомендується до розгляду в спеціалізованій вченій раді.

За затвердження висновку проголосували:

За	- 15
Проти	- немає
Утримались	- немає

Керівник наукового семінару

Саміра ПЛЕЦЬКА

Секретар наукового семінару

Олена РИБАК